

Ds. J. Schotel (1825-1914)

DE LEVENSBRON

Leerrede naar aanleiding van Kolossenzen 3 : 4 (middelste gedeelte)

VOORZANG: Psalm 89 : 7.

"Welgelukzalig is het volk, hetwelk het geklank kent, o Heere! Zij zullen wandelen in het licht Uws aangezichts". Met zulk een verheffing spreekt de dichter in dit lied van de gelukkigen staat, waarin zich des Heeren volk bevindt en waarom hij het welgelukzalig noemt. Eerst spreekt hij van een volk. En dit kan van Gods kinderen gezegd worden; zij zijn waarlijk een volk! Neen, het zijn maar niet een paar heethoofden hier en daar, of een enkele dweper, zoals de wereld zegt, noch enige malcontenten, die het zelf onder elkander ook niet kunnen vinden, gelijk de vijanden gewoonlijk van hen spreken; maar het is een geheel volk, een goed georganiseerd volk, dat een Hoofd, een Koning over zich heeft, een volk onder het volk, een Koninkrijk in het rijk, op de wereld en toch niet van de wereld, burgers en toch vreemdelingen, hier woonachtig en toch doorreizigers!

Dat volk doet de dichter ons nader kennen als een volk, dat het geklank kent. Met het geklank zal hier vermoedelijk gezien worden op het geklank der trompetten, waarop de priester moest blazen tot het vergaderen van het volk aan de deur van de tent der samenkomst, wanneer het zich tot de optocht in de woestijn gereed zou maken of, zo het in zijn land zou wonen, ten strijde tegen de vijand optrekken. Doch ook op hun hoogtijden moest op deze instrumenten geblazen worden. Die trompetten heeft de Heere bevolen te maken (Num. 10 : 2). Zij moesten van zilver gemaakt worden, twee in getal. Dat door het blazen op die twee trompetten gezien wordt op de duidelijke prediking van Wet en Evangelie, is altijd door rechtzinnige Godgeleerden erkend. Op beide moest geblazen worden en ook beide, Wet en Evangelie, moeten verkondigd worden; enkel Wet prediken brengt de zondaar tot wanhoop en enkel Evangelie prediken brengt hem tot zorgeloosheid. Beide zijn hem tot bekering nodig; de eerste tot verbrijzeling en de tweede tot heling. De eerste baant voor de tweede de weg, van de tweede heeft zonder de eerste bij de mens geen werk. Derhalve een duidelijke verkondiging van beide is ten zeerste gewenst, zó, dat het geluid gehoord wordt.

Het trekt onze aandacht, wanneer de dichter het volk welgelukzalig noemt, dat het geklank kent, niet dat het hoort, maar kent! Allen, die onder de zuivere bediening leven, horen dat, en hoevelen blijven er onbekeerd onder en gaan er mee verloren. Ja, het rijm doet ons zingen: "Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort", doch wanneer ge dit goed leest, dan is het hetzelfde naar de klanken te horen of dezelve te kennen; 't is dezelfde zaak. Daarom, het volk, dat de klanken kent, is een gelukkig volk.

Dat volk bewijst het geklank der eerste trompet te kennen, naardien het prediken der Wet hen voor God zo zwart maakt als roet en schuldig verklaart voor de rechterlijke Majesteit des Allerhoogsten. Zij staan te sidderen bij dat gehoor, terwijl het hart ineenkrimpt bij de gedachte aan de toekomst, die zij achten zeer nabij te zijn en hen in de kaken der eeuwige wanhoop te zullen doen verzinken.

Doch het bewijst ook het geklank der tweede te kennen, aangezien de prediking van het Evangelie hen de liefde Gods tot zondaren doet verstaan, zoals Hij die in Christus Zijn Zoon aan hen kan en wil bewijzen. Dat breekt hun hart en het smelt van droefheid over zondenschuld en Godsgemis, het vernedert zich voor de Heere, valt Hem hartelijk toe, billijkt Zijn recht, neemt een welgevallen in de straf, keurt die goed, omhelst het gezegend voorwerp, dat het Evangelie openbaart, en zoekt in Zijn bloed genade bij God met de tollenaar, terwijl belijdenis en praktijk getuigen van de ernst bij dat volk! En hierdoor bewijzen zij, dat zij het geklank kennen.

Met verheffing noemt de dichter dat volk "welgelukzalig!". "Zij zullen wandelen in het licht Uws aangezichts!" Wanneer de Heere hier een aangezicht wordt toegekend, heeft men dit oneigenlijk te verstaan. De Heere is een Geest en heeft dus geen aangezicht. Er wordt soms door verstaan: Zijn onmiddellijke tegenwoordigheid. In het eerste gebod zegt de Heere: "Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben". Ook de Zoon van, God wordt in Jes. 63 : 9 de Engel van Gods aangezicht genaamd; ook het aangezicht. Gods zelf ; zie Exodus 33 : 14, 15. Gij weet, dat, zullen wij iemand kunnen kennen, wij hem dan in zijn aangezicht moeten zien. Zo is het ook hier. Wij kunnen de Heere nimmer tot zaligheid leren kennen dan in Zijn Zoon JezusChristus. God is buiten Hem niet te kennen! Wanneer nu de dichter van dit volk zingt: "Zij zullen wandelen in het licht Uws aangezichts", dan zegt dit dat de Zone Gods als Middelaar Zich aan dat volk uitlaat of, gelijk een licht, schijnsel aan hen geeft als de zon, in wier licht men wandelt. "Ik ben het licht der wereld", zegt de Heiland, "en die Mij volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben". Dat Licht laat Zich aan dat volk uit en doet hen in Zijn stralen wandelen, welke stralen zijn: het licht der kennis en ook het licht der heiligheid en godzaligheid. Zij die eertijds duisternis waren, zijn nu licht in de Heere geworden en wandelen nu ook als kinderen des lichts. Doch ook het licht der blijdschap, vloeiende uit de zalige vertroosting des Geestes; want het licht is gezaaid voor de rechtvaardigen, en vrolijkheid voor de oprechten van hart (Psalm 97 : 11). In dat licht der kennis, heiligheid en blijdschap zal dat volk, hetwelk het geklank kent, wandelen. Ik vraag: mag dat volk niet welgelukzalig genaamd worden?

Thans wens ik uw aandacht bij dat volk wat nader te bepalen, als wij zullen bezien de zuivere zielspraktijk van dat volk, hetwelk de Apostel uitdrukt in de woorden, die ik voor deze ure gekozen heb.

TUSSENZANG : Psalm 36 : 2, 3.

Tekst: Koloss. 3 : 4, middelste gedeelte:

"Die ons leven is".

De Apostel Paulus, de schrijver van deze brief, zit te Rome gevangen. Hij wordt aldaar bezocht door Epafras, een dienaar in het Evangelie van de gemeente te Kolosse. In die bloeiende gemeente, gelijk ook in andere gemeenten, was twist ontstaan door Joodsgezinde dwaalleeraars, die de Christenen, uit de heidenen afkomstig, wilden noodzaken, dat zij zich zouden laten besnijden, waartoe deze ongenegen waren. Die twist kon Epafras, de dienaar der gemeente, niet keren; want hij had, volgens de Joodse ijveraars, de geleerdheid niet om dit geschil uit te maken. Daarom gaat hij naar Rome ten einde met de Apostel te onderhandelen over die toestand in de gemeente. Terwijl nu Epafras zich te Rome ophoudt, schrijft Paulus deze brief, welken hij Epaighras meegeeft voor de gemeente te Kolosse.

De inhoud van deze brief is leerstellig, zoals blijkt uit de eerste twee hoofdstukken, waarin hij de Christenen enige hoofdwaarheden voorstelt, opdat zij zouden versterkt worden in het geloof en staande zouden blijven tegen de verzoeken des satans. Het andere deel van deze brief is van meer praktische aard, waarin wordt aangedrongen op een zuivere Evangelische heiligmaking. Dit gedeelte vangt aan met ons teksthofdstuk, waarin de Apostel een vermaning geeft, die alle Christenen in het algemeen raakt. De grond, waaruit zij wordt afgeleid, is dat zij met Christus waren opgewekt. De vermaning zelve is: "Zo zoekt de dingen die boven zijn". Dan volgt een gepast hulpmiddel, dat de vermaning sterkt en een krachtige drangreden: zouden zij nog aardse dingen zoeken of bedenken, daar zij op geestelijke wijze gestorven waren? Zouden zij niet zoeken en bedenken de dingen, die boven zijn, aangezien hun leven met Christus verborgen was in God? Doch vooral wordt daartoe in vers 4 aangedrongen: Christus, Die nu nog voor elk

verborgen is, zal ten jongsten dage gans luisterrijk Zich openbaren en met die openbaring van Christus zal ook der gelovigen openbaring in heerlijkheid plaats hebben.

Terwijl de Apostel in dit vierde vers van Christus heerlijke wederkomst spreekt, drukt hij in een tussenzin onze tekst uit, als hij zegt: "Die ons leven is". Voorwaar een korte zin, doch van zakelijke inhoud, een zin, die het ware wezen van het Christendom inhoudt: Christus de ziel, het leven der Kerk! Zo gij Christus wegdenkt, wegredeneert, wegneemt, dan houdt ge een dood geraamte over. Christus is de Levensbron of, gelijk mijn tekst zegt: "Hij is ons leven".

Laat mij toe, dat ik deze hoofdgedachte een weinig tracht te ontwikkelen en met de hulpe Gods u bepaal bij drie zaken, namelijk:

1. dat Christus het leven Zelf is,
2. dat Hij dit is door Zijn invloeiing en
3. dat Hij dit is door Zich aan Zijn volk te genieten te geven.

Hierna wensen wij deze waarheid ter toepassing te gebruiken voor onze harten.

De Heere geve mij licht en wijsheid om te spreken en u om te horen. Dat zij zo!

1. Het eerste punt, waarbij wij moeten vertoeven, is dat Christus het leven Zelf is. En dit moet Hij noodzakelijk zijn, zal Hij voor anderen het leven kunnen zijn. Zo min Hij anderen kan verlichten, zo Hij Zelf het licht niet is, zomin kan Hij eens anders leven zijn, zo Hij Zelf het leven niet is! Leven is alleen eigen aan het Wezen Gods. Hij alleen is de levende God; buiten Hem bestaat geen eigendommelijk leven. Het leven wordt geteld onder de mededeelbare eigenschappen Gods, welke zijn: wijsheid, wil, macht, leven, gelukzaligheid, enz. Derhalve is God alleen het leven.

Dit is vanzelf ook de Heiland, en wel op tweeërlei wijze:

a. Hij is het leven als waarachtig God, eenswezens met de Vader en de Heiligen Geest. In de wijze van bestaan wordt Hij in de Heilige Schrift vele malen de Zoon van God genoemd, wat wij dan ook in eigenlijke zin hebben op te vatten, want Hij is de eigen, natuurlijke Zoon des Vaders, het afschijnsel Zijner heerlijkheid en het uitgedrukte beeld Zijner zelfstandigheid. Hij is God uit God, licht uit licht en eeuwigheid uit eeuwigheid, niet gemaakt noch geschapen, maar geboren eer de afgronden waren, eer fonteinen waren, zwaar van water, en daarom erkennen wij Hem met Johannes te zijn de waarachtige God en het eeuwige leven (1 Joh. 5 : 2). Hij is hetzelfde Wezen als de Vader, een ander Persoon in het Wezen Gods, de tweede; Hij in de Vader en de Vader in Hem (Joh. 17 : 21). Hij bezit dus dezelfde eigenschappen als de Vader en is als God het leven, (Joh. 5 : 26) : "Want gelijk de Vader het leven heeft in Zichzelf, alzo heeft Hij ook de Zoon gegeven het leven te hebben in Zichzelf".

Als God heeft Hij dan ook het leven op onderscheiden wijze in de schepping aan verschillende schepselen kunnen mededelen. David noemt Hem in Psalm 36 : 10 de fontein des levens. En waar leven te bespeuren was en is, daar is Hij, de Zone Gods, de Bron en Oorzaak er van, van welke aard dat leven ook zijn moge. Hij is de oorzaak van het gevoelloos leven der planten, van het redeloos leven der dieren, van het redelijk leven in engelen en mensen; doch ook is Hij de oorzaak van het geestelijk leven, dat wij later moeten bezien. Paulus zegt tot de heidenen te Athene (Hand. 17 : 28) : "Want in Hem leven wij en bewegen wij ons en zijn wij".

Deze laatste tekst bewijst ook tevens, dat de Heere niet alleen het leven aan Zijn schepselen mededeelt, maar ook het in hen onderhoudt door Zijn voorzienigheid. Ons leven is in de hand des Heeren; daarom zei Daniël tot Belsazar, de koning van Babel: "maar die God, in Wiens hand uw leven is en bij Wie al uw paden zijn, hebt gij niet verheerlijkt". Alzo is Christus, als de Zoon van God, de Bron en Fontein van het leven der onderscheiden schepselen. Hij heeft hun dat medegedeeld, bewaart het, doch kan het ook weer ontnemen. Van het plantenrijk en ook van het dierenrijk lezen wij in Psalm 104 : 29, 30: "Neemt Gij hun adem weg, zij sterven en zij keren weder tot hun stof. Zend Gij Uw Geest uit, zo worden zij geschapen en Gij vernieuwt het gelaat des aardrijks".

b. Doch Christus is ook het leven als Middelaar. Hij is de Bron en Fontein van het geestelijk leven. Met dit leven waren wij in ons eerste hoofd, Adam geschapen. Het bestond in de gezegende staat van gemeenschap en vriendschap met onze Schepper en in de aller gelukkigste toestand van enige, zij het ook verre gelijkheid aan onze Formeerder; want God schiep de mens naar Zijn beeld, naar de beelde Gods schiep Hij hen; man en vrouw schiep Hij hen. In die gelukkigen staat bleef ons geslacht, totdat het aan zijn

Schepper en Wetgever ongehoorzaam werd en Zijn verbond, verbrak, waarin de mens Adam stond als het representerend hoofd van al zijn nakomelingen. Toen verloor hij met heel zijn geslacht dat geestelijk leven, krachtens de bedreiging: "Ten dage als gij daarvan eet, zult gij dood sterven". En dit is geschied, want terstond toen hij viel, stierf hij de geestelijken dood; hij vluchtte voor de Heere en verbergde zich voor Hem. Hij gaf terstond het duidelijk bewijs, dat zijn gelukkige staat en toestand verwisseld was in een aller rampzaligste. Het gemis van Gods beeld, gemeenschap en vriendschap werd toen terstond in Adam openbaar. Gelijk nu Adam alle geestelijk leven had verloren en niets daarvan had overgehouden, maar angst, beschuldiging en veroordeling in zijn ziel intrek namen en de plaats innamen, waar vroeger de vrede met God zijn zetel had, zo is het ook gesteld met Zijn nakomelingen. Ook zij allen worden in diezelfde staat en toestand van Adam na de val geboren. Van hen moet gezegd worden, wat wij van Kaïn, Adams eerstgeborene, lezen, dat Adam een zoon gewon naar Zijn gelijkenis. Derhalve worden wij, kinderen van Adam, verloren geboren, dood door de misdaden en de zonden, zodat wij alle geestelijk leven ten enenmale missen.

Als Middelaar is nu Christus het leven, aangezien de uitverkorenen door Hem weder in het bezit werden gesteld van dat verloren leven. Hij is de Levensbron, die dat door Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid voor hen heeft verworven; hierdoor heeft Hij het leven en de onsterfelijkheid aan het licht gebracht. Doch Hij is het ook, omdat Hij hun dat verworven leven schenkt. Hij zegt, (Joh. 10 : 28) : "Ik geef mijn schapen het eeuwige leven en zij zullen niet verloren gaan in eeuwigheid"!

Dat door Christus verworven en aan Zijn volk toegepast leven kunnen wij noemen het leven des geloofs "de rechtvaardige zal door 't geloof leven" en het leven ter heiligmaking, dat hun wordt ingestort of met de wedergeboorte wordt meegedeeld. Zij worden veranderd door de vernieuwing huns gemoeds, waardoor zij beproeven welke de goede, welbehaaglijke en volmaakte wil Gods zij. Wij verstaan door dat leven, waarvan Christus de Bron en Fontein is, het leven des geloofs, zeiden wij; want daardoor leven de rechtvaardigen. Het zaligmakend, door Gods Geest en Woord in hun harten gewerkt geloof doet de uitverkorenen Christus omhelzen; het verenigt de zielen met Hem, zodat zij één planting met Hem worden in de gelijkmaking Zijns doods en Zijner opstanding. Ja, dat geloof doet de zielen in Christus overgaan, zodat Zijn Middelaarsverdiensten geheel op hun rekening worden overgebracht, als hadden zij gedaan wat Christus als Plaatsbekleder voor hen gedaan heeft, zodat zij door het geloof rechtvaardigheid Gods worden in Hem. Hierdoor leeft dat volk in de gemeenschap met die God, die naar waarde omschreven wordt een God te zijn, die te rein van ogen is dan dat Hij het kwade zou zien. Zo hebben zij een plaats in de vierschaar van de rechter zonder beschuldiging. Daar leven zij en kunnen in het gericht Gods bestaan.

Wat dunkt u van zulk een levensbron? Is zij niet dierbaar? De gevallen Adam vlucht voor dat heilig en rechtvaardig Wezen; hij werd ter Zijner vierschaar geroepen en al sidderend naderde hij. Was dit wonder? Had hij niet zwaar gezondigd en zich zonder noodzaak tegen zijn Wetgever vergrepen? De dichter zegt in Psalm 1 : 5, dat de goddelozen in het gericht niet zullen bestaan. En hier vinden zij een plaats in het gericht Gods, zonder een woord van veroordeling te horen of een ontevreden blik van de rechtvaardige Richter te bespeuren! Als Gereformeerd mens vraagt gij mij naar dat geheim niet. Anders zou ik u verwijzen naar mijn tekst, waar Paulus zegt: "Christus is hun leven"! En dat is Hij ook in de rechtvaardige vierschaar Gods. Daarom is Zijn rechtvaardigheid hun even dierbaar als Zijn barmhartigheid, Zijn heiligheid als Zijn liefde en genade! Zij omhelzen, en kussen met de mond des geloofs al Gods eigenschappen, zonder enige uitzondering, en zeggen met David: "Hartelijk zal ik U liefhebben, Heere, mijne Sterkte"!

Doch wij verstaan door dat leven, waarvan Christus de Bron is, ook het leven ter heiligmaking, dat hun wordt ingestort of met de wedergeboorte wordt meegedeeld. Het beeld Gods wordt in hen hersteld; zij worden herschapen in Christus Jezus tot goede werken en leggen af hun vorige wandelingen, de oude mens, die verdorven wordt door de begeerlijkheden der verleiding. Zij worden vernieuwd in de geest huns gemoeds en doen de nieuwe mens aan, die naar God geschapen is in ware rechtvaardigheid en heiligheid. De oude mens sterft bij hen in beginsel af en er wordt in oprechtheid des harten (wat de keuze en alle genegenheid hunner ziel betreft) gebroken met alle zonden, zonder uitzondering. En het is hun een grote smart en droefheid, wanneer zij helaas gewaar worden, dat nog zoveel verdorvenheid hun bijblijft. Toch zeggen zij met David: "Heere! ik heb alle valse pad gehaat".

Dit leven ter heiligmaking wordt met recht ook een leven genaamd, want het is een leven. Zij, die het bezitten, zijn oneigenlijk ontwaakt en opgestaan uit de dood. "Ontbindt hem!" wordt door de Heiland omtrent Lazarus geboden, "en laat hem gaan". Dit hebben zij nodig bij aanvang en voortgang; doch

geschiedt dit, zodat wij van hun grafdoeken en windselen ontdaan worden, dan kunnen zij gaan met blijdschap de weg der godzaligheid. En daar wandelt een nieuwe maatschappij in ons midden. David zegt (Psalm 119 : 32) : "Ik zal de weg Uwer geboden lopen, als Gij mijn hart zult verwijden hebben".

Ook van dat leven is Christus geheel de oorzaak en bron. Zie slechts het eerste vers van ons teksthofdstuk, daar verbindt Paulus de geestelijke opstanding der gelovigen aan de opstanding van Christus, gelijk Petrus de wedergeboorte aan haar verbindt. Alzo is Hij de bron van dit leven. Ondersteld Christus was niet opgestaan, gelijk de materialist zegt, dan zoude ge tevergeefs naar bekeerde mensen zoeken. Deze waren er dan niet, zelfs niet een enkele. Dit zou niet kunnen, want dan had de dood blijven heersen, volgens het rechtvaardig bedreigde vonnis op de zonde. Doch nu Christus herrezen is, nu roept Hij, als de Paasvorst tredende uit de spelonk in Jozefs hof, Zijn volk toe: "Ik leef en gij zult leven"! Ziedaar ons eerste punt namelijk dat Christus het leven Zelf is en daarom de Levensbron, Die anderen het leven kan mededelen.

2. Thans beschouwen wij Hem als de Levensbron, Die dit bewijst door Zijn invloeiing. Door Zijn invloeiing? Waar moet Christus invloeien? Hij moet bij Zijn levendgemaakt volk invloeien tot elke daad, die zij Gode welbehagelijk zullen verrichten. Dit schijnt een leer te zijn, die in onze dagen bij de grootste menigte een geheel vreemde leer is, omdat men aan die voorstelling van het Christendom gewoon geraakt is, dat, zo men eenmaal gelooft in Christus en de keuze gedaan heeft om de Heere te dienen, er van verderen invloed van Christus geen sprake meer kan zijn, aangezien zulke tot God bekeerden vernieuwd en hersteld zijn en hun wel zoveel vermogen is geschonken, dat zij nu voorts met de Kamerling hun weg met blijdschap kunnen reizen! En zo zijn zwakheid des geloofs, schudding der hoop, verdorvenheid van het hart, kommer over de zonde, vrees voor zelfbedrog, enz. voor hen zaken die op het gebied van het Christendom niet voorkomen, maar die alleen gevonden worden bij gemoedelijke zieltjes, die zeer ziekelijk zijn en tot vervelens toe spreken van "o" en "ach". Daar moeten zij niets van hebben; zij houden van een gezond, Bijbels Christendom. Men is in Christus gaan geloven en dat zoekt men voort te zetten. Het eerstgenoemde moet men met kracht in die mensen tegengaan en bestrijden, opdat zij gezond worden in het geloof. Aan deze leer is men zo gewoon, dat er van de noodzakelijkheid van een invloeiing des Geestes bij het kind Gods, zal hij Gode welbehagelijk werkzaam kunnen zijn, niet alleen geen sprake meer is, maar zulks als een gevaarlijke dwaling wordt voorgesteld en verworpen.

Wanneer wij spreken van de noodzakelijkheid dier invloeiing tot elke goede daad, dan bedoelen wij een gezonde voorstelling van de leer der afhankelijkheid eens Christens, tegen de heersende geest van Pelagius, die een krankheid is, die zich in onze tijd niet sporadisch, maar epidemisch onder het Christendom vertoont. Wij willen niet de verfoeilijke lijdelijkheid stijven, waarmede de rechtzinnige voorstelling dier leer altijd door die Pelagiaanse geest bestempeld wordt. Dat de leer der afhankelijkheid in de Schrift geleerd wordt, hebben onze Gereformeerde vaders altijd erkend en geleerd. De Heiland zegt tot Zijn discipelen in Joh. 15 : 4: "Blijft in Mij en Ik in u; gelijkerwijs de rank geen vrucht kan dragen van zichzelf, zo zij niet in de wijnstok blijft, alzo ook gij niet, zo gij in Mij niet blijft" en in vers 5: "Want zonder Mij kunt gij niets doen!" Het is waar, dat een kind Gods niet meer dood is - hij is een levendgemaakt schepsel - doch hij kan uit de hebbelijkheid van zijn ontvangen leven niet werkzaam zijn, tenzij Christus, als zijn Hoofd, bij hem, als lid van Zijn geestelijk lichaam, door Zijn Geest invloeit. Wanneer Paulus Gods volk te Filippi vermaant: "Werkt uw zelfs zaligheid met vreze en beven", laat hij onmiddellijk in vers 13 volgen: "Want het is God, Die in u werkt, beide het willen en het werken naar Zijn welbehagen".

De geestelijk levendgemaakten zijn zwakke schepselen. Dit zegt Christus Zelf tot die van Filadelfia: "Gij hebt kleine kracht". Dit erkende ook Josafat, de koning van Juda: "In ons is geen kracht". Doch de Heiland belooft, dat Hij met Zijn kracht in hun zwakheid zal invloeien. Dit is bij dat volk niet een zondige zwakheid. Zondige zwakheid is heel wat anders; daarover wordt het kind Gods beschaamd. Maar in deze zwakheid wil Paulus veel liever roemen en in die zwakheden had hij een welbehagen. In iets dat zondig is, roemt geen levend mens en heeft daarin ook geen welbehagen. Door de kennis hunner zwakheid blijven zij afhankelijk van Christus invloed, en het gevoel van die afhankelijkheid (met inbegrip van de gelovige werkzaamheden op die invloed van Christus) doet de ziel in haar afhankelijkheid roemen en een welbehagen hebben. Zo is dan ook Christus het leven van Zijn volk, naardien Hij tot elke daad invloeit, want zij bezitten niet alleen het leven door Hem, maar zij leven ook in de dadelijkheid door Hem. Paulus zegt dit ook in 2 Cor. 12 : 10: "Als ik

zwak ben, dan ben ik machtig", en op een andere plaats zegt hij: "Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft".

Vraagt ge ons: waartoe moet Christus bij Zijn volk als hun leven invloeden? Wij antwoorden: in al hun oefeningen; en doet Hij zulks niet, dan zijn hun oefeningen gelijk aan die lichamen, waaraan de zenuwen, het vlees en de huid niet ontbraken, doch waarin geen geest was. Wat is nu een lichaam zonder geest? Zijn invloed is nodig tot alles, zullen zij in hun doen Gode behagen.

Evenwel, al de oefeningen van Gods kinderen voor te stellen en aan te tonen dat Christus daardoor hun leven is, is in deze ure niet mogelijk; daartoe ontbreekt ons de tijd. Ik wil u slechts vier der voornaamste oefeningen voorstellen, waarin ik hoop dat u alles duidelijk zal worden.

a. De eerste der oefeningen is: het geloof. Het geloof is een oefening, waarin zich meer dan in enige andere de zwakheid van het kind Gods openbaart. En geen wonder, want waar hij geroepen wordt om hetzelfde te beoefenen, daar gaat altijd de weg tegen vlees en bloed in. Het gaat de gelovige gelijk de levende vis; zij zwemt tegen de stroom op, terwijl de dode met de stroom mede afdrijft. Het is volstrekt niet moeilijk om te geloven, wanneer de weg effen en vlak is en onze wagen over een gebaande weg gaat, doch.... is dat wel geloof? Neen, het is meer een zien, een genieten, dan geloven. De Heiland zegt tot Thomas: "Omdat gij gezien hebt, daarom hebt gij geloofd, maar zalig zijn zij, die niet zullen zien en nochtans geloven!" Het geloof is een vaste grond der dingen die men hoopt en een bewijs der zaken, die men niet ziet. Daarin zit juist het moeilijke voor hen: te geloven zonder te zien. Dit toch is gebleken in mannen, die door Paulus als helden in het geloof worden voorgesteld. Zo ge lust hebt kennis met de zwakheid van hun geloof te maken, let dan op de hier volgende heiligen. Gaat naar Ofra. Daar zet zich de engel des Heeren onder de eik, waar Gideon, de zoon van Joas, in de nacht bezig is tarwe te dorsen, uit vrede voor de Midianieten, die te dien tijde over Israël heersten. Hij, de zoon van Joas, wordt door de engel des Heeren, door de Zoon Gods Zelf geroepen, om tegen de Midianieten den strijd aan te binden. Deze zegt tot Gideon: "De Heere is met u, gij zult Israël uit der Midianieten hand verlossen! Heb Ik u niet gezonden?" En Gideon, in plaats van gelovig met Gods Woord, daar zo even tot hem gesproken, te werk te gaan, begint terstond te werken met de omstandigheden, die zich voordeden, en antwoordt: "Och, mijn heer, zo de Heere met ons is, waarom is ons dan dat alles wedervaren?" Vervolgens redeneert Gideon als een, die geheel verward zit in de Midianitiesche zwarigheden, waaruit het geloof allen hem kon redden, en zegt: "Waarmede zal ik Israël verlossen? Mijn duizend is het armste in Manasse en ik ben de kleinste in mijns vaders huis". Hij ging tellen en vergeleek zijn volk met 't machtige leger der vijanden! Terecht zegt een zeker geleerde: "Gideon verstond beter de krijgskunde dan de theologie!"

De Heere onderzocht heel niet naar het getal manschappen, dat met hen zou gaan, noch naar het getal der Midianieten. Ook vroegde de Heere hem niet of de legerscharen van Manasse de grootste of de kleinste waren en evenmin of hij de meeste of de minste in zijns vaders huis was. Daarin moest hij ook niet zijn sterkte zoeken; die lag in de boodschap: "De Heere is met u!" Daarom heette het: "Ga heen in deze uw kracht!" Doch wat komt in dezelfde geschiedenis zijn zwakheid nog meer openbaar door het tweeledige verzoek, dat hij de Heere deed ten opzichte van het vlies. Ga naar de woestijn en gij ziet benevens de grote Mozes Aäron en de vergaderde gemeente van Israël staan voor de steenrots. De Heere had Mozes gelast zijn staf te nemen en in tegenwoordigheid des volks tot de rotssteen te spreken; dan zou Hij uit die rots water voortbrengen. Doch die grote geloofsheld kon maar niet begrijpen hoe, door een woord spreken van hem, op Gods bevel die harde steenrots water zou doen vloeien, om Israël te laven. Hij zal beter doen, wanneer hij op dezelve slaat! En zie daar vaart de anders zo zachtmoedige man tegen Israël zeer onstuimig uit en slaat, tegen Gods bevel, tweemaal op de steenrots, zodat deze ongeloofsdaad van dat grote licht de oorzaak is dat hij niet in het beloofde land mag komen.

Vestig uw oog op Samuël, een teer geliefd kind van Jehovah! Hij krijgt last van zijn Zender (1 Sam. 16) om naar Isäi de Bethlehemit te gaan en aldaar een zijner zonen in Sauls plaats tot koning over Israël te zalven. In vers 2 maakt hij tegen dat bevel des Heeren zijn bedenking en zegt tot den Heere: "Hoe zou ik heengaan? Saul zal het toch horen en mij doden!" Is dat geloof? Hij zag meer op Sauls zwaard, dan op Gods bevel! De Heere zag de zwakheid van Zijn dienaar en zei, dat hij een kalf der runderen moest nemen, de Heere een offerande doen en Isäi ten offer nodigen. Zo kon hij op de vraag, wat het doel van zijn komst aldaar was, antwoorden: "Ik ben gekomen om de Heere offerande te doen". Zo sprak hij de waarheid, zonder dat hij het hoofddoel zijner komst behoefde te zeggen, en zo kon dat voor Saul verborgen blijven.

Zie, diezelfde gezalfde man, David, nog eens. Hij moest koning worden; hij was er toe gezalfd; de Heere had dit beloofd en ook in de weg Zijner voorzienigheid aan hem, Saul, Jonathan en een groot deel des volks zeer klaar getoond door zijn komst aan het hof, door het slaan van de Filistijn en het zichtbaar behoeden in grote gevaren, zodat het geen raadsel meer was, dat David in Sauls plaats voor de troon bestemd was. En toch, ondanks al die duidelijke bewijzen, hoort ge hem zeer moedeloos zeggen: "Nu zal ik een der dagen door Sauls hand omkomen!" Ja, hij zei dit niet luide; slechts sprak hij dit in zijn hart; doch het lag hem toch bij en hij vreesde zulks! En het gevolg er van was, dat hij naar het Filistijnse land tot koning Achis vluchtte en daar verberging tegen Saul zocht.

Zal ik meer voorbeelden aanhalen, waarin de zwakheid der kinderen Gods ten opzichte van de oefening des geloofs gebleken is? Uit de genoemde blijkt, dat, zullen zij pal staan in het geloof en standvastig zijn in het vertrouwen op de Heere, de Heiland in hun leven moet invloeien en hen versterken met kracht, "naar de werking der sterkte Zijner macht", zegt Paulus, "in ons die geloven".

En gebeurt zulks, vloeit Christus, Die hun leven is, bij hen in, ziet dan eens wat zij door het geloof uitrichten! Let b.v. op Noach. De ark is gereed; hij met de zijnen gaat er in en laat er zich door de Heere in opsluiten, zonder te weten voor hoelang. Waar de ark met hen zal aanlanden, of er genoeg voor raad is, enz., daar vraagt hij niet naar. Hij redeneert er niet eens over. Door deze gevaarlijke linie leidt hem het geloof en hij komt er zeer gemakkelijk door! Noach drijft met zijn schip op de golven der verbolgenheid des vertoornden Gods tegen de vreselijke zonden van zijn atheïstisch geslacht. Hij ziet niets dan water, lucht en lijken; hij zelf drijft met zijn vaarttuig op de oceaan der Goddelijke liefde en genade. Hij rust zeer gemakkelijk; hij ligt door het geloof in de schoot en aan de borst van zijn Vader, Die in het Offer van de toekomstige Messias is verzoend.

Door die invloed verlaat Abraham enkel op Gods bevel zijn land en maagschap, zonder te weten waarheen. Door datzelfde geloof ziet ge hem staan voor het altaar op Moria. Zijn zoon ligt daarop gebonden en op Gods bevel zal hij hem Gode offeren. Het mes is uit de schede; hij zal het door de keel van Izak halen, en... dan is de jongen niet meer in het land der levenden! Doch waar blijven dan de beloften, door de Heere aan Abraham gedaan en waarvan Izak het middenpunt was? Och, daar vraagt Abraham niet naar! God heeft hem geboden Izak te offeren en hij zal het doen. Zie, daar glinstert het mes, en terwijl hij het op de keel des jongelings zet om het er door te halen, klinkt het luid van de hemel op de berg: "Abraham! Abraham!" De man ziet om en zegt: "Zie, hier ben ik!" alsof hij zei door het geloof: "Heere, waar Gij mij roept, daar ben ik!" En na een bevel om de jongen niets te doen, prijst de Heere de daad van de vader der gelovigen, waartoe Hij hem zelf sterkte verleend had.

Door die invloed van Christus, Die hun leven is, zien wij te Babel in het dal Dura iets, dat nooit zou gezien zijn, zo Christus niet invloede. Drie gelovige strijders voor de eer Gods staan tegenover de despoot Nebukadnezar, de koning van Babel! Een gouden beeld, dat hij had laten oprichten, wilde hij als God vereerd hebben. Een schare hooggeplaatste personen was gedwongen daarbij tegenwoordig te zijn, onder welke ook het drietal Sadrach, Mesach en Abed-nego. Het bevel des konings was: neervallen en dat beeld aanbidden; maar het gebod Gods luidt juist integendeel. De straf op het niet aanbidden van het beeld was verbrand te moeten worden in een gloeiende oven. Het godvrezend drietal beantwoordt niet aan des konings verlangen. Dit wordt hem bekend gemaakt. Daar staan zij! Hij vraagt hun, zo het een feil van hen was geweest, of zij nu tot de aanbedding van het beeld bereid waren, doch zo niet, dan zou het vonnis aan hen volvoerd worden. En hoort nu de taal des geloofs, die daarop tot de despoot wordt gesproken: "O koning! wij zullen uw goden niet eren", en "onze God is machtig om ons te verlossen". De ogen rolden als bliksemen de despoot in het hoofd; hij geeft bevel hen in de zevenmaal heter gestookte oven te werpen. En... het drietal verblijft noch verbloost! Men werpt er hen in. En wat wordt gezien? Het drietal met nog een vierde (ik denk de Zone Gods Zelf) wandelt in het midden der vlammen! Zie, dat kunnen Gods kinderen door het geloof doen, wanneer Christus, hun leven, invloeit! Dan kan Petrus over de zee wandelen, doch zo zich Jezus maar even terugtrekt, dan ziet Petrus de golfslag en het gevolg is, dat hij zinkt.

b. De tweede dier oefeningen is het gebed. Onder de aangenaamste bezigheden, die het kind Gods beoefent, is het bidwerk. En kan dit ook anders? Het is de adem des levens, het middel, waardoor het geloof zich uitsprekt in de gemeenschapsoefening der ziel met de Heere. Het komt in lage, ootmoedige zielsgestalte tot de troon der genade, om de noden en behoeften der ziel de Heere bekend te maken; want het geloof verschijnt voor Zijn Koninklijke Majesteit altijd in het kleed van ootmoed. In dit kleed komt de

ziel met gepaste vrijmoedigheid tot de Vorst, zodat Zijn grootheid haar niet verschrikt, noch haar geringheid haar weerhoudt van tot Hem te naderen, aangezien de grond harer vrijmoedigheid alleen in Zijne welmenende uitnodiging gelegen is.

Door deze oefening spreekt een arm kind van Adam met zijn Schepper. Voor hem is de grote afstand tussen God en hem, door de zonde veroorzaakt, weggenomen; de Middelaar, met Wie hij verenigd is door het geloof, heeft door Zijn Borgwerk die afstand weggenomen, en leunende op de door Hem verworvene gerechtigheid, nadert hij nu in de Middelaar tot God en verwacht van Hem op die grond vervulling van al zijne noden en behoeften. Geen dierbaarder oefening kan dus aangegeven worden, waarop het godvruchtig hart meer gesteld is, dan die des gebeds! Maar hoe begeerlijk zij ook voor Gods volk is, hoezeer zij ook het element van hun geestelijk leven is, het volk kan zichzelf in de oefening niet zetten; ook daarin gevoelt het zich geheel afhankelijk van Christus, Die hun leven is! Zullen zij daarin recht werkzaam zijn, dan zal Hij als hun leven, daartoe moeten invloeden.

Het zou wel kunnen zijn, dat ik in dit opzicht niet op uw aller toestemming zal mogen rekenen en gij mij zult toevoegen: "zou een Christen zo arm en afhankelijk zijn, dat hij niet zou kunnen bidden? Immers is het gebed de adem van zijn leven en alles wat leeft, ademt van zelve? Moet er nog een bijzondere invloed bijkomen?" Weet dan, dat alles wat wij bidden noemen, niet het rechte bidden is. Wanneer ik dit zeg, dan bedoel ik nog niet eens het gerammel van een mens, die God niet kent, wanneer deze zich in de vorm stelt en luid of stil enige woorden spreekt en dat bidden noemt, maar ik bedoel dan het bidwerk van een kind Gods, zoals dat de meeste tijd geschiedt. Dit in al zijn kleuren thans u voor te stellen, ligt niet op onze weg; doch wie daarin geleerd heeft met zijn hart werkzaam te zijn en weet wat het betekent "verstand van kernen" te hebben, zal er geen vreemdeling van zijn met beschaamdheid voor de Heere zijn zonden, die hij onder de vorm van godsdienst pleegt, te belijden. Laat hij rechtzinnig zijn in zijn uitdrukkingen, zeer ootmoedig in zijn stembuiging, bij uitstek devoot in zijn gesticulaties, enz., maar als hij door God bepaald wordt bij zijn harteloosheid, onnadenkendheid, spelen met woorden (waarvan hij de kracht geheel mist), zijn hooggevoeligheid, ondanks zijn ootmoedige woorden, die hij in Gods tegenwoordigheid bezigt, ach, dan bedekt schaamte zijn aangezicht en moet hij erkennen voor den Heere, dat al had hij geen andere zonden dan die hij met zo te bidden bedrijft, het recht zou zijn, wanneer de Heere hem verstiet. Zo bidden kan het kind Gods wel, en nog wel zeer fraai, zelfs zo, dat er soms anderen door worden gesticht, terwijl hij opgezwollen is gelijk een luchtballon; maar te bidden gelijk het behoort, in geest en waarheid de Vader te bidden in de naam van de Heere Jezus, alles van Hem te begeren in het geloof, daar gevoelt hij machteloos tegenover te staan! Het is waar, zijn geestelijk leven is tot bidden geneigd; de hebbelikheden daartoe zijn aanwezig. Ook hier zou men zeggen: "het willen is er!" Daarom zet het kind Gods soms alle zeilen bij om te gaan bidden, gelijk een molenaar doet, die de zeilen om de molenwieken spant en de molen naar de wind kruit. Doch daarmee is zijn werk ten einde. Zal nu de molen gaan draaien, dan zal er wind moeten komen; anders gaat de molen geen slag om! Zo ook hij. Hij zoekt een verborgen plaats, stelt zich voor 's Heeren aangezicht, buigt de knieën, vouwt de handen en sluit de ogen. Hij vangt aan met het bidwerk; met alle bedaardheid zoekt hij zijn gedachten te bepalen bij Gods hoogheid, macht en liefde in Christus en hoe Hij de getrouwe God is in het vervullen der belofte. Bij zijn geringheid, onwaardigheid en grote behoefte tracht hij zich te bepalen, doch.... hoe juist zijn overdenkingen ook zijn, zijn hart gaat geen duimbreed. van de grond; het wil niet mede. Hij ziet goed, waar hij komen moet, doch.... om er te komen, moet Christus invloeden. En hoe ouder hij wordt, hoe moeilijker hem het bidwerk wordt! Toen hij nog jong op de weg naar de hemel was en zichzelf flink kon gorden, liep dit beter van stapel. Toen scheen de invloed van Christus voor hem een overtolligheid te zijn; het bidden was hem zo eigen, dat zijn leven een en al gebed was. Bekijkt het bidwerk eens van jonge Christenen en gij zult zeggen: Ja, zij schijnen de ouden te beschamen", maar, goed bekeken, is hun bidwerk in hun jeugd meer vuur dan licht. Op de vraag, die wij horen of de Christen dan zó arm is en zo afhankelijk van Christus invloed, dat hij zonder die niet zou kunnen bidden, terwijl toch het gebed de adem zijns geestelijken levens is, zeggen wij :ja, zo arm en afhankelijk is hij, dat hij zonder die werking in zijn bidwerk onmogelijk vooruit kan: als Christus Zich niet uitlaat, kan dat leven niet ademen. Wanneer Christus Zich van de ziel terugtrok, stierf het leven in de Christen; Hij, Die hem het heeft geschonken, moet het ook steeds in hem Onderhouden. De Heiland doet dat ook en daarom is Zijn invloeiing noodzakelijk, ook in hun bidwerk. Paulus zegt dat wij onbekwaam zijn om iets te denken als uit onszelf, maar dat al onze bekwaamheid is uit God! En waar het kind Gods uit zichzelf onbekwaam is om iets te denken, zal hij dan bekwaam zijn om uit zichzelf goed te bidden! Deze vraag weerspreekt hij zelf in Rom.

8 : 26: "En desgelijks komt ook de Geest onze zwakheid mede te hulp, want wij weten niet wat wij bidden zullen, gelijk het behoort, maar de Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen".

Deze afhankelijkheid niet alleen als leer te weten en toe te stemmen, maar hartelijk te geloven, maakt ons vatbaar om met de discipelen den Heiland te vragen: "Heere, leer ons bidden"!

Doch vloeit de Heere Christus als hun leven in, dan wordt dat dierbaar offerwerk door hen geoefend op een Gode welbehaaglijke wijze. Dan, als God Zijn belofte vervult en over het huis Davids en de inwoners van Jeruzalem uitstort de Geest der genade en der gebeden; wanneer dat heil- en verbondsgoed hun zo nu en dan naar Gods vrijmachtige bedeling door Christus invloeiing wordt geschonken, wel, dan staat het kind Gods gelijk een rechte zoon van Aäron met het wierookvat gekeerd naar de heilige Schechina en zwaait hetzelfde zó, dat niet slechts de aangename geur zich verspreidt in zijn omgeving, maar, wat meer zegt, ook opwaarts stijgt tot in de hemel der hemelen, welk reukwerk aangenaam is voor God door Christus. En geen wonder, want het is door het vuur des hemels, dat eerst nederdaalde, ontstoken en nu keert het weder tot zijn oorsprong terug en eindigt in God. Uit Hem, door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Dat reukwerk, dat van de hand des engels opgaat, zijn de gebeden der heiligen.

Door die invloed van Christus op hun leven, op de oefening des gebeds, verstaan wij in de eerste plaats, dat Hij hen door Zijn Geest tot het gebed opwekt, door hun noden en behoeften van allerlei aard op hun hart te binden en hen te bepalen bij de ledigheid van alle schepselen om in die noden te kunnen voorzien, maar ook dat Hij hun oog vestigt op Gods algenoegzaamheid om hen te kunnen helpen, op Gods Vaderlijke liefde in Christus om hen te willen helpen, en op Zijn trouw om hen, naar Zijn belofte, te zullen helpen! Hij sterkt door Zijn Geest in hen de geloofsgenade, zodat zij met een nederige, doch ook gepaste vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, om barmhartigheid te verkrijgen en genade te vinden, om geholpen te worden ter bekwamer tijd.

Wanneer zij door die invloed in het gebed werkzaam zijn, dan worden zij er ook door geleid in hun bidden, zodat zij de hoofdzaak in het oog blijven houden, namelijk, dat zij verhoring van hun Vader verwachten alleen om Christus wil. Daardoor worden zij bewaard tegen de listige vogelaar, die er altijd op uit is den biddende Christen op zijn lijmroede van goede zielsgestalten, heilige voornemens, devote houding, enz. vast te zetten, om daarop de verhoring te verwachten. Zo worden zij er voor bewaard te haastig die legering te verlaten en, half klaar, gedaan werk te maken. Neen, zij moeten dan de Koning, de Heere der heirscharen Zelf spreken. En daar leeft hun leven; daar kan het adem halen. En gaat het er zó toe, dan is dat eerst bidden! En dat bidden openbaart zich in onderscheiden trappen, door zuchten, smeken, sterk roepen, aankleven, vasthouden of ernstige worstelingen. Wanneer er zó gebeden wordt, dan is te letten op wat wij lezen in Hand. 4 : 31, dat toen de gemeente gebeden had, de plaats, waar zij vergaderd was, bewogen werd en zij allen vervuld werden met de Heiligen Geest. Jakobus zegt: "Een krachtig, een welgewrocht gebed des rechtvaardigen vermag veel". Wanneer een vrome met zijn God spreekt, let er dan op: zo zijn bidden tegen ons is, wee onzer! Dan is er grond om te vrezen. De Spanjaarden waren banger voor een biddag van de Geuzen dan voor een groot getal kanonnen! Door zulk bidden kan een vrome een stad, ja een geheel land en volk bevrijden!

c. Dit is het heilrijk gevolg van de invloeiing van Christus bij Zijn volk. Hij is dus ook hierin hun leven.

Doch ik heb ook het oog op nog een derde oefening van dat volk, namelijk de lijdzaamheid, een oefening even zo aangenaam en bevallig als die des geloofs en des gebeds. Lijdzaamheid! Zij wordt geoefend in tijden van nood, druk en ellende en bestaat in een stille onderwerping der ziel aan de wil van God. De Apostel Jakobus zegt: "Gij hebt de lijdzaamheid Jobs gehoord en het einde des Heeren gezien". Wel een bewijs dat ook die oefening Gode welbehagelijk is door Christus; dit blijkt ook uit wat de Heiland zegt tot de gemeente te Filadelfia: "Omdat gij het woord Mijner lijdzaamheid bewaard hebt, zo zal Ik ook u bewaren in de ure der verzoeking", enz.

Ook deze oefening heeft zekere voorliefde bij Gods kinderen; zij begeren aan de leiding Gods of aan de weg, die Hij in Zijn voorzienigheid naar Zijn raad met hen houdt, zich hartelijk te onderwerpen. Dit is de keuze van hun geestelijk leven, omdat de Heere de Soevereine God is, Die doen kan met het heil des hemels en de inwoners der aarde naar Zijn wil, zodat niemand Zijn hand kan afslaan, noch tot Hem zeggen: "Wat doet Gij?" en het hun, een worm gelijk zijnde, past de hand op de mond te leggen en voor Hem in het stof te bukken! Doch ook ten opzichte van de praktijk dier oefening staan Gods kinderen machteloos en hebben de invloed van Christus nodig. Ook hierin dus is Hij hun leven.

Over deze deugd kan goed gedacht, lief gepraat en aangenaam geprekeet worden, doch het leed moet maar aan ons persoonlijk komen! Jobs vrienden zeide tot hem: "Nu komt het tot u, en gij wordt verdrietig". De soevereine God moet ons maar eens even bezoeken, behoeft ons nog niet eens een lief kind, onze lieve vrouw of beste man te ontnemen, neen, een zeer geringe teleurstelling, een tegenva! in beroep, nering of hantering is voldoende om ons onze machteloosheid aan gewillige onderwerping te doen zien. Ja, het leven met zijne hebbelikheden mag daartoe genegen zijn, doch het volk Gods heeft een grote macht daartegen in zich, namelijk een vlees, dat vijandschap is tegen God en zich niet onderwerpt. Dit kan door de hebbelikheden van hun leven niet tot onderwerping gedwongen worden. Die machtige vijand pakt, zo Christus als hun leven niet invloeit, de gelovigen geheel in en voert hen op een terrein, waar zij met God en God met hen onmogelijk kan handelen. Gij ziet het in voorname heiligen! Job, dat voorbeeld van lijdzaamheid, onder de druk lezen wij van hem: "In dit alles zondigde Job niet met zijn lippen!" Wat bedoelt hier de Heilige Geest, als Hij zegt, dat Job met zijn lippen niet zondigde? Wie weet wat er in Jobs hart omging! Later lezen wij dat hij, evenals Jeremia, zijn geboortedag vervloekte. Jona, de profeet, openbaarde zich als één stuk opstand tegen de Heere. David wilde zich wreken aan Nabal en zo de Heere, door Abigail, Nabals huisvrouw, niet tussenbeide gekomen ware, zeker was het een bloedbad geworden!

Wij zien dus de onbekwaamheid der kinderen Gods om uit zichzelf in druk- en proefwegen de lijdzaamheid te beoefenen. Ja, zij kunnen er wel de schaduw van vertonen, doch zonder de invloed van Christus, Die hun leven is, nimmer het wezen. Zij doen in druk wel niet als de wereld, namelijk razen en tieren op de voorzienigheid of door wanhoop zich het haar uitplukken, de handen wringen, enz., neen, zij kunnen zeer stil en gelaten er onder zijn, doch dit is nog niet deze deugd. Dat stille, dat gelatene kan vrucht zijn van iemands karakter. Men is soms gelaten uit nooddwang. Het heet dan: ja, de weg ligt zo; er is niet aan te veranderen; wij moeten het pak maar opnemen, zoals het is, enz.! Is dit nu Christelijke lijdzaamheid? De schaduw, ja, doch niet het wezen, want een taal als "wij kunnen aan de weg niets veranderen" sluit eigenlijk in: "konden wij dat, het gebeurde zeker". Is dit nu eenswillendheid met de weg? Neen, zo men waarlijk eenswillens is met de weg, dan keurt men niet alleen de weg, die God met ons inslaat, goed, maar men wil hem niet anders en zegt met de kerk: "Ik dank U, Heere! dat Gij toornig op mij geweest zijt; maar Uw toorn is afgekeerd, en Gij troost mij". Het is dan uit kinderlijke betrekking op de Heere, dat zij de mond in het stof steken en geen mindere betrekking op de Heere gevoelen wanneer Hij hen al eens zuur aanziet. Hij is en blijft dezelfde God, Die in Zijn liefde jegens hen nooit verandert, en daarom is dat zuur zien van Hem evenzeer liefde tot hen als Zijn vriendelijke blikken, want Hij zegt: "Die Ik lief heb, die bestraf en kastijd Ik". Het is waar, dat alle kastijding, als zij tegenwoordig is, geen zaak is van vreugde, maar van droefheid! Zij kan soms zeer smartelijk voor het vlees zijn, doch wanneer Christus, Die hun leven is, slechts invloeit, dan worden zij in een oogwenk over heel die berg heen gezet. Zij worden dan geen ongevoelige mensen, geenszins; maar die invloed overmeestert hun smartgevoel zó, dat zij Job verstaan, als hij tot zijn goddeloze vrouw, die hem de raad gaf, de Heere te vloeken en dan te sterven, zeide: "vrouw! gij spreekt als een der zottinnen; zouden wij het goede van de Heere ontvangen en niet het kwade? De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de naam des Heeren zij geloofd!"

Wanneer Christus invloeit, doet Hij dit wel geestelijk, krachtadig en zeer onverwacht, doch ook gans redelijk. Hij stort ook hier bij dat bedrukte volk, dat in rampen verkeert, een ruimere mate van Zijn Geest uit en door deze mededeling worden hun ogen zodanig verlicht, dat zij overtuigend inzien wie zij voor de Heere zijn, namelijk nog minder dan een stofje aan de weegschaal of een druppel aan de emmer, een zondig niet, waarmede God zulke wegen in moet, een niet, dat gedurig uit de banden zou springen, gelijk een jong paard, dat gekoppeld moet werken. Zij krijgen daardoor ook de vrijmacht Gods in te zien, die ieder Zijner kinderen leidt naar Zijn raad en slechts over hen brengt wat Hij over hen bescheiden heeft, niets meer en ook niets minder. Zij erkennen dan dat dit geen toornwegen zijn, maar vaderlijke kastijdingen, zo zij wederspanning tegen Hem geweest zijn, Vaderlijke leidingen, gelijk als bij een Job. Zij zien het nut van de druk. Och, de vromen zijn, helaas, zo vaak begraven onder het stof, niettegenstaande zij zich in een tranendal bevinden; hoe zou het dan wel zijn, zo zij heel geen druk hadden? Een godzalig schrijver zegt: "De lijdzaamheid, die in drukwegen geoefend wordt, is gelijk de nardus, die eerst haar reuk verspreidt, wanneer de fles, waarin zij is, gebroken is". Zij wordt dit door wegen van ellende; nimmer zou de kerk geweten hebben, welk teder, godzalig mens Job is geweest, zo hij niet in de druk gekomen was! Hierdoor hoorde zij in latere geslachten van Jobs lijdzaamheid en zag zij het einde des Heeren. Dit ziet het kind Gods door de invloed van Christus; en ook hierin is Hij zijn leven; want dit inziende, is het alsof ineens alle leed is verzacht

en alle moeite vervolgen, al zijn de omstandigheden nog dezelfde gebleven. Zo raakt hij onder de Heere en bukt zalig onder zijn God, zodat hij met de dichter van psalm 119 : 71 zegt: "het is mij goed, dat ik verdrukt geweest ben, opdat ik uw inzetten leerde".

d. Eindelijk vestig ik uw aandacht op een vierde oefening, waartoe een Christen geroepen wordt. Zij heet strijd. Wij bedoelen hier niet de strijd in het algemeen, waarvan gezegd wordt in Job 7 : 1, dat elk mens een strijd op aarde heeft. Maar wij hebben hier het oog op de strijd eens Christens, genaamd de strijd des geloofs, die goede strijd, waarvan Paulus zegt: "Ik heb de goeden strijd gestreden". Dit is een strijd uitsluitend de kinderen Gods eigen, omdat hij gaat om de ere Gods en het heil der zielen. Daarom raakt hen alleen die strijd. Hij vangt aan zodra het geestelijk leven in hen aanvangt. Dan wordt het er door de vijand op aangelegd om, zo hij maar kon, dat leven reeds in de geboorte te smoren! En die strijd gaat heel het leven door tot bij het uitblazen van de laatste adem. Eerst daar rusten de vermoeiden van kracht; daar houdt de drijver op. Wie hier de tegenpartij is? In de Schrift wordt deze genoemd de duivel, de wereld en het vlees. Dat boze driemanschap, die doodvijanden moet het volk bestrijden. En ook willen zij dat wel; zij hebben een ander leven, dat zich kant tegen de aard, de natuur en het doel van dat driemanschap. Maar hoe arm, zwak en gebrekvol staat het kind Gods tegen die geharnasten! De hoofdvijand, de satan, is wat mans! Waarin dat het meest blijkt, in zijn macht of in zijn boze listen? Ik durf hierin niet beslissen. Dit weet ik, dat hij onder Gods toelating heel wat vermag. De wereld, de boze mensen in de wereld zijn des duivels vazallen! Hij gebruikt de domme, goddeloze wereld; hij voert haar aan tegen het volk, de wijze of ontwikkelde wereld. Deze vooral is een sterke macht in dienst van de satan. En inzonderheid dat "vrome" soort in die wereld. Met deze mannen van naam dient het volk op zijn hoede te zijn. Doch het vlees is wel de ergste vijand voor hen. Duivel en wereld zijn buiten, doch deze is binnen hen. Waarheen zich het kind Gods begeeft, hij begeeft er zich heen met hen: in de uitoefening van zijn ambt of beroep, in de kerk, aan het nachtmaal, in het bidvertrek, en waar al niet? Hij doet hun het meeste kwaad; een vijand binnenshuis is gevaarlijker dan tien daarbuiten; al zijn de deuren goed gesloten, als het verraad binnen is, spant die binnen is samen met die buiten zijn en doet hun de deuren open en laat ze binnen.

Tegen dit drietal moet het kind Gods strijden. Kan hij bestaan tegen hen? Ik weet wel, dat Paulus een Christen niet alleen een priester noemt, maar hem ook een krijgsknecht heet, die de wapenrusting Gods heeft aan te doen. Hij spreekt van een schild, van een helm, van een zwaard, enz.! En ook moet hij tegen de vijand optrekken, en dat niet slechts verwerend, maar ook aanvallend. Maar kan hij bestaan tegen hen? De Heidelberger zegt: "wij zijn zo zwak en hij is zo sterk!" Josafat zegt: "Heere, in ons is geen kracht tegen deze menigte. Wij weten niet, wat wij doen zullen, doch onze ogen zijn op U". En juist daar moet het heen! "Welgelukzalig is de mens, wiens sterkte in U is". Lag het aan de keuze en lust, zeker, die is voor de Heere en voor Gideon. De wapens zijn ook uitstekend, doch het schort hem aan de wapenoefening; het kind Gods weet die wapens nog zo slecht te hanteren. Gaat hij zo in de strijd, dat keuze en lust de veldmaarschalken zijn, en de Koning Sions trekt niet zelf mede ten strijde, dan loopt het eind niet best af. Wij zien dit in Petrus; een dienstmaagd deed hem ellendig uit de strijd komen. Ach, dan wondt het kind Gods zichzelf meer dan hij het de vijand doet. David zegt in Psalm 18 : 35: "Hij leert mijn handen ten strijde", en vers 40: "Gij omgordt mij met kracht ten strijde".

Gij ziet dus, dat Christus als hun leven zal moeten invloeden; anders doen zij gelijk de versaagde Benjaminiten, die moedeloos uit de strijd kwamen. En vloeit de Heiland in, dan gaat het hun gelijk Israël te Pihachiróth aan de Rode Zee, omgeven door hoge bergen, voor zich de zee en achter zich de vijand! Uit de banden riep zij tot God, doch des Heeren antwoord was: "Staat vast en ziet het heil des Heeren; vreest niet; de Heere zal voor u strijden"; en tot Mozes zei de Heere: "Wat roept gij tot Mij? Zeg de kinderen Israëls dat zij voorttrekken; dat zij op het droge door het midden der zee gaan, en Ik zal verheerlijkt worden aan Farao en aan al zijn heir". En alzo is het geschied; want de koning met zijn heir verdrongen in de zee. Dat zijn bewijzen der tussenkomst van Christus als hun leven. Christus moedigt Zijn volk door Zijn Geest aan door hen te doen zien, dat de vijanden door Hem reeds zijn overwonnen. En hoezeer satan rondom hen gaat gelijk een briesende leeuw en zoekt wie hij zou mogen verslinden, hij vermag toch niets zonder de toelating Gods, zodat, al spant hij al zijn vijandige macht tegen dat volk ook in, waardoor het al de schijn heeft, dat hij het zal overweldigen (gelijk dit bleek in de Reformatie), doch Christus Die hun leven is, toont dat op Zijn kleed en Zijn dijen geschreven is: "Koning der koningen en Heere der Heeren!" Door Zijn invloeiing gaf Hij zoveel leven in het hart des volks, dat het, schoon het de vijand zag aankomen met heel Zijn bende,

voorzien van verpletterende wapenen, hem in het gezicht door de kracht des Geestes uittartte, als had Jesaja, de zoon van Amos, hun gezegd: "zo zult gij zeggen tot Sanherib, de koning van Assyrië: de jonkvrouw Sions veracht u! De jonkvrouw der dochter Jeruzalems bespot u! Zij schudt het hoofd achter u. Wie hebt gij gehoond?"

Christus, hun leven, vloeit in, wanneer Hij doet gelijk Hij deed in de strijd van Israël met Amalek in de woestijn. Mozes bad en waren zijn handen nederwaarts, dan was Amalek de sterkste, doch waren zij omhoog, dan was Israël het. Dus werden Mozes armen ondersteund. Doch hier is Een Die meer is dan Mozes! Hij zit aan de rechterhand Gods, dat volk ten goede, en leeft om voor hen te bidden. Zijn armen hebben die ondersteuning niet nodig; zij worden niet moede en bezwijken nimmer. Alzo heeft het Israël Gods nooit te vrezen voor verplettering van de vijand, hoe zwak het ook zij; want de belofte is voor heel de kerk, doch ook voor ieder levend lidmaat der kerk: "alle instrument, dat tegen u bedacht wordt, zal niet gelukken, en alle tong, die in het gericht tegen u zal opstaan, zult gij verdoemen; dit is de erve der knechten des Heeren en hun gerechtigheid is uit Mij, spreekt de Heere!" Het gaat met hun strijd gelijk als ten tijde van Gideon met de Midianieten: de strijd was des Heeren! De vijand verdierf zichzelf en Israël doodde hem achter de Heere aan; want Hij gaf hem in Israëls hand. En zo zal Gods arm en zwak volk beslist overwinnen door Christus, Die hun leven is.

Zo hebben wij dan gezien, dat Christus het leven Zelf is en dat Hij dat voor Zijn volk is door Zijn invloeiing.

3. Nu rest ons het derde punt nog, namelijk dat Hij hun leven is door Zijn genieting.

"Die ons leven is!" Zo luidt onze tekst. Hij was hun leven, doordien Hij tot al hun Gode welbehaglijke daden invloede, maar Hij was dit ook, waar en wanneer Hij zich aan hun zielsoog ontdekte. Dit is Christus nog steeds voor elk gelovige: "u dan, die gelooft, is Hij dierbaar". Er is geen schoner voorwerp ter aanschouwing voor een gans verloren mens, dan de eerst vernederde, doch nu verhoogde Christus. En de reden daarvan ligt voor de hand. Zeg mij, wat ontbreekt er aan Christus als Heiland voor een arm zondaar? Is niet alles wat een zondaar behoeft, gelijk een overvloedige fontein in Hem aanwezig? Zo arm, zo behoeftig, zo ellendig, zo melaats kunnen wij ons die arme zondaar niet voorstellen, of hij past voor Christus. En zodra de zondaar dit dan ook maar enigszins krijgt te beseffen, hoe dierbaar wordt dan de Heere Jezus voor zijn hart! Neen, dan is er in de hemel niemand tegen de Heere te schatten: "Wie is Hem gelijk onder de kinderen der sterken?" Hij is licht tegen duisternis, gerechtigheid tegen schuld, reinheid tegen zonde, kracht tegen zwakheid, spijs tegen honger, rijkdom tegen armoede, ja, wij kunnen zo doorgaan: Christus is alles in allen! Asaf zegt: "Wie heb ik nevens U in de hemel; nevens U lust mij niets op de aarde. Al bezwijkt dan ook vlees en hart, Gij zijt de rotssteen mijns harten en mijn deel tot in eeuwigheid" (Psalm 73).

Die Christus noemt Paulus het leven van een kind van God. En dit zeer juist, omdat het kind Gods niet op zichzelf staat, maar van zijn oude stam is afgesneden en in Christus, zijn Hoofd, is overgezet, gelijk een rank in de wijnstok (Joh. 15). Door die inenting ontvangt de rank de sappen, de groeikracht, ja het leven uit den wijnstok. Alzo ontvangt ook het kind Gods zijn leven, groeikracht, enz. uit Christus, zijn Hoofd, met Wie hij geloofsgemeenschap heeft: "En dat ik nu leef, dat leef ik door het geloof des Zoons Gods". Op deze gemeenschap met Christus heeft Paulus het oog, wanneer hij in ons teksthoofdstuk aanvangt met de onderstelling, dat de Kolossers met Christus waren opgewekt; derhalve moest Christus hun leven zijn, die als hun Hoofd door Zijn Geest in hen, als Zijn lidmaten, gestadig invloede en door Wiens kracht zij moesten zoeken en bedenken de dingen, die boven zijn, en niet de dingen, die op aarde zijn.

Die Christus, hun leven, staat geopenbaard te worden. Hij, Die in hoogheid zit aan de rechterhand der Majesteit Gods in de hemel, is voor het zichtbaar oog geheel verborgen. Het is hier geloven zonder zien; doch dan zal Hij geopenbaard worden voor allen. En deze openbaring van de Christus zal het hoogste punt van Zijn Middelaarsglorie zijn, waarin al Zijn verwachting als Hoofd der Kerk als in één punt samenloopt, want dan zal zij ook met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid. Dan is het Christusrijk voltooid, dat Hij in zegepraal de Vader zal voorstellen als een reine maagd, zonder vlek of rimpel. Mij dunkt, het arme volk te Kolosse, dat in zichzelf alle leven uit de wet heeft verloren, doch het leven in deze Levensbron mocht weervinden, was als een der ouden opzong: "Toen Jezus leven mij werd gegeven, stierf ik de dood! Toen Jezus schatten mijn ziel bevatten, werd ik ontbloot!" Die taal maakten zij tot de hunne, wanneer Paulus op die schone wijze op de Paastrompet voor hun oren geblazen had: "Gij zijt met Christus opgewekt! Die

alleen is Uw leven! Hij zal zich openbaren en gij in volle heerlijkheid met Hem!" Wie spreekt dit luistervolle uit, dat hen, wier leven Christus is, in de toekomst wacht! Hier staan engelen verbaasd.

En dat volk deelt met zijn verheerlijkt Hoofd in de volle vreugde des hemels, terwijl het hier reeds op aarde bij het vernemen van dat heil in heilige ootmoed het loflied begint aan te heffen uit:

Psalm 118: 14.

TOEPASSING.

Mij dunkt, geliefde toehoorders! dat ons tekstwoord ons een heldere toetssteen aangeeft om ons Christendom te onderzoeken, of 't wel van 't rechte allooï is. Dit doen wel alle teksten, maar deze inzonderheid. Hij stelt aan iedereen op een eenvoudige wijze voor, waarin het wezen van ons Christendom moet bestaan: Christus moet ons leven zijn! Wij moeten een geloofs-inzijn in Christus hebben en alzo leven door Hem. En zullen wij dit hebben, dan gaat een besliste ontworteling aan ons eerste verbondshoofd, Adam, er aan vooraf; want in hem zijn wij allen van nature begrepen. En deze ontworteling is zeer noodzakelijk, want in twee verbondshoofden kunnen wij onmogelijk te gelijk zijn; wij zijn óf in Adam óf in Christus begrepen. De natuur der inenting leert het u : de tak moet van de ouden boom of stam afgesneden en geheel verwijderd en in de nieuwe, tegen nature, worden ingeënt. Dat beeld stelt de Heiland voor in Joh. 15. Ach! dat hier wat meer licht ontstoken werd en inzonderheid wat meer gedrukt werd op de ontworteling of afsnijding van onze oude stam. Men klaagt, dat er in onze dagen zoveel ziekelijke mensen op geestelijk gebied zijn, en het valt niet tegen te spreken. Doch hoe komt dat? Is het niet omdat hier geen licht genoeg wordt ontstoken en de zaken voor het gehoor niet helder genoeg uit elkander worden gezet? Van hoeveel kansels hoort ge een vermenging van wet en evangelie. Beide moeten gepredikt worden, doch elk op zijne plaats. En door dat vermengen ontstaat de ziekelijkheid. Daardoor vindt ge gehele scharen van Christenen, die wij het best kunnen vergelijken bij klimop aan de boom. Die klimop klemt zich vast aan de boom, doch het staat en groeit op eigen wortel ; het heeft noch het leven, noch de sappen van de boom, waaraan het zich vasthoudt. Alzo zijn ook dat soort van Christenen. Zij, uit Christenouders geboren, zijn gedoopt, Christelijk opgevoed, deden belijdenis van de waarheid en hebben zich door een historisch geloof op hun wijze aan Christus vastgeklemd. Zij komen getrouw aan het Avondmaal en hebben "hoop" op de hemel, doch zij staan op eigen wortel; niet Christus is hun leven, maar de stam, waarop zij staan, daaruit leven zij. De Heiland noemt hen ranken in Hem, die geen vrucht dragen en die de grote Landman wegnemen zal!

O, ik raad elk uwer aan, u toch nauw te onderzoeken of Christus uw leven is geworden; want weet, dat het met allen, die het leven vinden in eigen hand en bij wie het nimmer buiten hope geworden is, slecht zal aflopen. Zo gij mij vraagt: hoe gij kunt weten, dat Christus uw leven is en gij het leven uit Hem bezit, dan vraag ik u, niet of ge weleens bang waart om te sterven, of ontrust werd om voor God, de Rechter, te verschijnen, omdat ge u zo ongelijkvormig ziet ten opzichte van hetgeen Hij van u eist. Och, die gewaarwording hebben alle mensen, de een meer dan de ander. Maar ik vraag: zijn wij in beginsel bekend met onze verloren staat buiten God en zonder Christus? Waarlijk, er kan bij de mens geen sprake meer zijn van verloren te zullen gaan, want hij is reeds verloren; hij werd verloren geboren (Psalm 52 : 7). Och vrienden, ik vraag of wij er mee bekend zijn niet door horen zeggen, maar door ontdekkend genadelicht. Kom, zegt mij dan, wat die kennis bij u heeft uitgewerkt. Zijt ge er mee in de schroeven gebracht en hebt ge in die toestand de ervaring opgedaan, dat ge God vertoornd hebt en er door u niets kan worden verricht om daarin enige verandering te brengen, zó zelfs, dat al wiest gij u ook met salpeter en nam veel zeep, gij verloren waart, en bleef? Zag ge, dat gij met al uw woelen en werken eindelijk wanhopend de zaak aan uw zijde moest opgeven en zei: "het is geheel buiten hoop"? Ik zei, dat dit in beginsel de praktijk van ons hart moet worden, eer er sprake van kan zijn, dat Christus ons leven is. Komt, zegt het eens, kent ge daar iets van? En zo niet, ik bid u, vleit u dan toch met geen valse grond van hoop. Dat duizenden zielen dit doen, is niet te verwonderen, maar gij, die onder de waarheid verkeert en het van uw getrouwe herders anders hoort voorstellen, wanneer zij u op het hoogst betuigen, dat voorhuid noch besnijdenis enige kracht heeft, maar een nieuw schepsel in Christus Jezus!

Dat ge de waarheid zoekt, haar voorwerpelijk kent, belijdt en voorstaat, zelfs veel voor haar over hebt, dat prijs ik in u, doch voor de eeuwigheid is dat onvoldoende. Dat ge de waarheid met een stichtelijke wandel versiert, is zeer goed. Ach, dat elke belijder dit deed. Maar hiermee zijt ge nog niets vooruit! Dat ge Gods

volk bemint, is loffelijk, doch waarom zoudt ge hen haten? Zij zijn toch de stillen in de lande, die de vrede beminnen en niemand opzettelijk leed doen. Doch, daarmee is Christus uw leven nog niet. En dat moet Hij wezenlijk zijn; en of dit bij u het geval niet is of wordt, och wat zijt ge dan nog ongelukkig! Wat gaat ge dan een vreselijke toekomst tegemoet! Wat zal dat voor u een naar sterfbed worden! Verbeeld u: met die schone kennis der waarheid (doch niet geheiligd aan uw hart) de eeuwigheid in te gaan en zo voor uw Rechter te verschijnen, ja verbeeld u, dat ge in de jongste morgenstond zult ontwaken en de ontelbare schare van mensen zult zien wanhopend starogen op Hem, Die zij verloochend en veracht hebben, of anderen, die Hem wel beleden, doch nooit gezocht hebben! En gij zult daartegenover dan ook zien die schare, wier leven Christus was en is, en gij dan onder de eersten geplaatst, met hen veroordeeld en verwezen! Dan zult ge Gods kinderen openlijk horen vrijspreken. Wat dunkt er u van? En zeker zal het zo zijn, indien Christus uw leven niet wordt.

Doch gij zijt gelukkig nog in het heden; gij zijt nog gezond! Het mag aan uw zijde verloren, afgesneden schijnen (en dat is het ook), maar nog niet aan de zijde Gods. De Heere roept u, wie gij ook zijt en ondanks wat ge ook ooit misdreven hebt! Het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon reinigt van alle zonden! Mocht ge Hem bidden, om Hem in de weg van ware verootmoediging te omhelzen, door het geloof, opdat ge met de tollenaar leert roepen: "O God, wees mij, zondaar, genadig!"

Er is nog een soort van mensen, die ook evenzeer onbekeerd is als eerstgenoemden; dezen maken wel het talrijkste deel uit en hebben in onze dagen het hoogste woord. Het is dat soort, dat bij klimop kan vergeleken worden, dat zich schijnbaar aan Christus vastklemt en toch op eigen wortel staat. Het zijn die vrome, oppervlakkige kerkkinderen, zonder geestelijk leven; zij hebben veel schriftkennis, zijn welbespraakt, vol geloof en liefde (naar zij voorgeven), zij hebben alles voor de Heere over, veronderstellen alles te doen tot eer van God, bidden voor de kerk, voor de heidenen, voor de Joden en voor onbekeerde betrekkingen. En vanzelf klemmen zij zich door hun historische kennis aan Christus, daar zij tegen elke prijs naar de hemel willen en weten, dat deze zonder Christus niet te bekomen is. Christus hoort er zo bij en daarom willen zij Hem dan ook wel in hun denkbeelden opnemen en een plaatsje gunnen. Betekenis heeft Hij anders voor hen niet; dat Hij hun leven moet zijn, daarvan is heel geen sprake. Zij willen Christus wel dienen en veel voor Hem doen, maar van de waarheid, dat Hij niet gekomen is om gediend te worden, maar om te dienen en Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen, daar houden zij nu zo niet van, althans, wanneer dit zo verklaard wordt, dat dit rantsoen particulier en niet algemeen is. Dit is hun te streng orthodox! Neen, Christus heeft dat voor hen gedaan, en nu zullen zij ook wat voor Hem doen! Er worden soms plaatjes met een met doornen gekroond hoofd gezien, dat Christus verbeelden moet, waaronder de vraag van Hem te lezen staat: "Dit deed ik voor u, en wat doet gij voor Mij?" En die "Christus-vraag" willen zij gunstig beantwoorden! Mochten die arme, blinde schepselen eens aan zichzelf ontdekt worden! Wat heeft dat zich klemmen aan Christus voor hen te betekenen? Joab ontving van koning Salomo het vonnis des doods; hij vluchtte naar het brandofferaltaar en greep ijlings de hoornen, in de mening daardoor vrij van de doodstraf te zullen zijn, doch Salomo zeide tot Benaja, dat hij hem van die plaats moest verwijderen. Joab weigerde echter en zeide: "neen! hier zal ik sterven!" "Goed", zei de koning, "het zal zo zijn; valt op hem aan!" En Joab werd gedood! Zomin het hem baatte, dat hij de hoornen des altaars aangreep, evenmin baat het genoemden zich op die wijze aan Christus vast te klemmen, want Hij is hun leven niet.

Neen, er is nog een ander volk dan het genoemde en waarvan men zeggen kan, gelijk Paulus van die van Kolosse zeide: "Christus is uw leven!" Welk volk dat is? Gij antwoordt mogelijk: "Wel, het volk, dat met heldere bewustheid voor zichzelf weet, dat het het eigendom van Christus is". Nu, dit is ook zo. Zeker is Christus hun leven, doch voor hen, die zich dit niet helder bewust zijn, is Hij dit evenzeer! En hier heb ik het oog op dat volk, dat door genade van dood levend geworden is, want het leven, hun meegedeeld, is hetzelfde leven, dat de meer helder bewust zijnden bezitten. En niet alleen is Christus hun leven, omdat Hij als Middelaar het voor hen heeft verworven, maar ook omdat Hij het hun reeds heeft geschonken. Ook in hun hart leeft Christus door het geloof. Ook zij leven door Hem, en zulks blijkt duidelijk uit de aangename toestanden, die zij bij tijd en wijle doorleven en waarvan moet gezegd worden, dat het beslist het werk is van de Heilige Geest.

Vanwaar komt dat Evangelie werken onder het gevoelig besef van zondes Schuld en Godsgemis, die hartelijke droefheid naar God? Neen, het oog blikk minder op de gevolgen der zonden, dan wel op de zonden zelf, minder op het verloren te zullen gaan dan op het voor hen ondraaglijk gemis van Gods gunst en gemeenschap! Vanwaar komt dat zielsverlangend uitzien naar Christus, om alleen door Hem in die gunst

en gemeenschap Gods hersteld te worden? Vanwaar dat hangen aan de hemel met ernstige worstelingen, om God als een verzoend Vader eens te mogen ontmoeten? En vanwaar de vrede, die zij somtijds daarop kunnen ervaren? Zegt vrij : "vanwaar komt dat anders dan hierdoor, dat Christus ook hun leven is?" "Ja, maar", hoor ik zeggen, "die lieden zijn toch zo ongestadig; het éne uur geloven zij en het andere zitten zij weer in zak en as! Nu eens nemen zij de harp ter hand en zingen het hoogste lied, en een uur daarna zijn ze als in rouwgewaad! En ga er maar niet aan beginnen hen te troosten. Zij hebben zoveel tegenredenen en vertrouwen u toch niet, al praat ge als de beste.

Hoe kan nu gezegd worden, dat Christus hun leven is.

Het is waar, de wangestalten, die ge bij hen zeer dikwijls ontmoet, pleiten niet voor geloof. Zij zijn in hen grotelijks af te keuren. Wij zijn de laatsten, die dat kwaad in bescherming zouden nemen; doch zou nu daarom Christus hun leven niet zijn? Hoe goddeloos was het, wanneer de kerk onbewimpeld uitsprak: "De Heere heeft mijner vergeten; de Heere heeft mijner verlaten!" Dat mocht Sion niet zeggen! De Heere beschaamt haar met de vraag: "Kan ook een moeder haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontfermt", enz. Het is waar, in die wangestalte verkerende, is, wat de dodelijkheid betreft, Christus hun leven niet, want dan zou het anders zijn; maar toch wel in het wezen der zaak! En dit blijkt hieruit, dat hun leven in die wangestalten niet kan ademen. Het is hun daar zeer bang! Hij is daar het leven van hun leven niet. 't Is echter te verstaan. Ach, zij hebben een macht tegen zich. De duivel correspondeert gestadig met de nog aanwezige kracht des geloofs en deze legt hun stukken voor, die zij niet kunnen weerleggen. Zij moesten deze als kennisgeving op zijde leggen en er niet eens notitie van nemen, maar ja, zo moest het, doch in plaats van dat gaan zij - en dit is hun fout - met de vijanden aan het redeneren en begeven zich op glad ijs! "Ja, maar dit moesten zij niet doen!" zegt een groot deel Christenen en zij vallen dezulken soms zeer hard of verdenken de aangename toestanden wel, die ze dikwijls ervaren. Doch welke Christenen zijn dit? De ouden noemden hen: Christenen, die op stelten lopen, en die zeer gemakkelijk over de stukken, die duivel en ongeloof voor de voeten werpen, heenstappen! Wanneer Gods Geest hun door ontdekkend licht die prullen eens onder de voeten vandaan sloeg, zouden zij er even arm bij staan als het volk, dat zij nu zo hard vallen en willen leren.

Wat het bekommerd volk dan te doen staat? Wel, Christus is immers hun leven! Dan moet dat leven er naar staan, om een meer zuivere kennis van Christus te krijgen; want gebrek daaraan veroorzaakt in de praktijk de gang van Mefiboseth. Gij ziet het in Gideon. Zij zijn gezet op gevoelige genade. Dat mag; doch als zij er niet is, moet het gebouw niet omver! Christus, hun leven, is er! Zeker, zij wensden de verzekering van hun staat! Goed, dat mag, ja dat moet! Maar laten zij die verwachten in de rechte weg en niet door uit de gewrochte tot de oorzaak op te klimmen. Die filosofische redenering gaat op, zolang de duivel slaapt, doch zodra hij ontwaakt, werpt hij in een oogenblik omver wat in geruime tijd aan elkander door ons gefilosofeerd is.

Neen, willen zij verzekering van hun aandeel, dan een zuiver Bijbels gebruik gemaakt van Christus, Die hun leven is! Dat gaat zonder redeneren en filosoferen en bestaat in het getuigenis van Christus aan te nemen; want hierdoor verzegelt men, dat God waarachtig is! o, bekommerd hart! o gij niet gelooft, gij zult niet bevestigd worden. Leer bidden om geloofsvermeerdering. Is Christus uw leven - en dat is Hij! - wel, zoek dit dan niet in uw gestalten, ernst, tranen, een vernieuwde lust of keuze om Gode te dienen, enz. Zoek daarin toch niet uw sterkte, uw troost of uw leven, maar alleen in Christus. Zolang gij dat blijft zoeken in of verwachten van de gebroken bakken, zult gij nimmer tot vastheid van uw staat komen, maar aldoor geslingerd en geschud worden. Ja, wanneer die dingen wat levendig bij u zijn, dan is er voor u een weinig lafenis; doch nauwelijks is die opgewektheid verdwenen, of gij zit weer in de oude stulp! En dat komt omdat gij uw leven niet zoekt bij Hem, Die uw leven is. Op die wijze leidt gij een kwijnend leven. En dat bij zulk een rijkdom, die gij toch in het wezen bezit; want Christus is uw leven, bekommerde broeder of zuster! De Gastheer, aan Wiens genadetafel gij onder de bediening des Geestes hebt mogen plaats nemen roept u toe: "vriend! ga wat hoger op!" Och, dat God u gawe de geloofsvrijmoedigheid om aan die rijke dis met een ootmoedig hart toe te tasten. "Juist", zegt ge, "de Heere zal dit moeten geven!" Ik antwoord: dat is zeker; anders zult gij dit nimmer kunnen doen; maar daar hebt gij om te bidden en het van Hem, Die uw leven is, te verwachten!

Doch thans keer ik mij tot u, die een meer gelovig gebruik van Christus, Die uw leven is, hebt leren maken; gij, die met meer gaven en genade des Geestes bedeed zijt, om deze Christus wat nader dan eerstgenoemden te kennen! En dan bedoel ik u, die meer afgedreven zijt van die bakken, welke geen water

houden, en een meer zuivere geloofsoefening hebt met de Fontein des levens! Doch zulke geoefende gelovigen zijn er in de kerk altijd het minst in getal geweest. Jesaja deed in zijn tijd de vraag: "wie is de man, de held, die de Heere vreest, die naar de stem van Zijn knecht hoort als hij in duisternis zal gezeten zijn en geen licht heeft, dat hij betrouwe en steune op zijn God". Wij kunnen in onze tijd zijn vraag tot het Christendom herhalen, want ook nu zijn die er niet zo ruim! Het is waar, dat er zeer velen zijn, die zulks voorgeven, doch, zo een ervarene hen naar de dingen vraagt, dan wordt het openbaar, hoe de meesten er aan gekomen zijn. En dan blijkt vaak, dat het niet van dien aard is, om er jaloers op te worden. Evenwel, hoe schraal het in deze dan ook gesteld is, dat soort is er toch nog in de kerke Gods!

Dezulken hebben een dubbele weldaad: zij hebben, wat hun staat betreft, met al Gods volk gemeen, dat Christus hun leven is; doch wat hun oefeningen betreft, hebben zij vrij wat meer interest uit die schat dan hun bekommerde broeders! Dit mag, dit moet ik van hen billijk onderstellen; "zo de man is, is zijn kracht", wordt gezegd, en let ik op de schone aftekening des Geestes, die Hij van derzulker oefening geeft, dan is het om er jaloers op te worden. Hoort wat Hij daarvan zegt (Jer. 17 : 7, 8) : "Gezegend daarentegen is de man, die op de Heere vertrouwt en wiens vertrouwen de Heere is, want hij zal zijn als een boom, die aan het water geplant is en zijn wortelen uitschiet aan een rivier, en gevoelt het niet wanneer er een hitte komt, maar zijn loof blijft groen, en in een jaar van droogte zorgt hij niet en houdt niet op van vrucht te dragen". Gij merkt, dat deze oefeningen worden toegekend aan een held des geloofs, die in deze tekening wordt voorgesteld als een, die op de Heere vertrouwt niet alleen, maar ook als een, wiens vertrouwen God Zelf is! Op dit laatste wijs ik u, dewijl het toch wat anders is, of ik zeg: "De Heere sterkt mij!" dan of ik zeg: "De Heere is mijn sterkte". De dichter noemt het volk welgelukzalig, wiens sterkte in de Heere is (Psalm 84 : 6) en David laat zich evenzo uit in Psalm 27 : 1: "De Heere is mijn licht, mijn heil; de Heere is mijn levenskracht!" Zij rusten in God en niet in Zijn verbondsweldaden; zij genieten die wel, doch deze zijn niet hun burcht. David zegt: "mijn toevlucht is in God!" En dit hebt gij, meer ingeleiden!

Dit hebt ge, althans, zo Christus in de dodelijkheid uw leven is! Doch welk een gebrek wordt ook hier zoo vaak openbaar. Och, het lust ons niet om jeremiaden te doen horen; evenwel moeten wij de gebreken aanwijzen. Ik ontmoet er soms van dat soort, dat een genoegzaamheid schijnt te bezitten, waaruit het leeft. Voor hen is Christus in de dodelijkheid het leven niet; maar hun bevinding van vroeger en de bespiegeling van het tegenwoordige, daar leven zij bij; geenszins uit Christus. Vandaar dat hoge, hoge praten, bidden en bestuur geven en dat dorre in hun verkeer. Die koningskinderen zijn voor het grootste gedeelte in onze dagen zo mager. En geen wonder, want alleen als Christus ons leven in de dodelijkheid is, dan komt de gelovige met Hem in aanraking, en dan kan het niet anders of heel het zelfgenoegzame van de gelovige smelt tot niet weg bij de zielsbeschouwing van de Schoonste, die Ene uit duizenden.

Zulk een mens is een klein, ootmoedig mens bij zichzelf. Waar onze sterkte in de Heere is, daar zijn in het hart de gebaande wegen. Zulk een mens verkeert arm aan deze Levensfontein; hij is gekomen tot haar met ledige vaten om er wat in te ontvangen. Zo Christus ons leven is - een rijke bron - dan zou het dwaasheid zijn van het onze er iets aan toe te brengen. Neen, dan willen wij er wat uit ontvangen! Zulk een mens is een godzalig mens. Vermeerdering van geloof veroorzaakt vermeerdering van godsvrucht. Anders is zulk een geloof te wantrouwen. Och, dat dit bij de dag onze oefeningen waren! Doch Christus is en blijft toch hun leven; want zo Hij het voor dat volk in de dodelijkheid niet is, dan zijn zij niet in hun element; want gelijk een vogel buiten de lucht en een vis buiten het water niet kan leven, zo ook kan onmogelijk een gelovige buiten de gemeenschap met Christus leven; Hij is hun leven. En verkeert hij daar niet, dan is het hem geen leven, maar een nare toestand. Deze toestanden komen voor hem in dit leven, helaas, maar al te vaak voor; doch Christus is en blijft het leven toch voor hem! En niets zal hem aangener zijn, dan onafgebroken met Hem, als de Levensbron, gemeenschap te hebben. Nu dit betoogde Paulus den Kolossers, doch ook u allen, kinderen Gods! Uw sukkelweg zijt ge haast ten einde. Weldra sterft gij, doch uw zielen mogen van stonde aan de ongestoorde rust genieten; uw lichaam daalt in de groeve der vertering, doch daar ligt het niet voor eeuwig. Paulus verzekert het u, dat de bazuin zal slaan en de archangelstem zal gehoord worden; de doden zullen opstaan; Christus, Die uw leven is, zal geopenbaard worden en gij met Hem in heerlijkheid! o, kind van God! wat zal dat dan eens zijn, wanneer gij daar volmaakt Hem zult gelijk wezen en Hem zult zien gelijk Hij is! Nu, de Heere geve u deze waarheid tot een wandelstaf in uw hand: Christus is uw leven!

Amen.

NAZANG: Psalm 27 : 7.